

Anonüümseks muudetud versioon

Tõlge

C-196/21 – 1

Kohtuasi C-196/21

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

26. märts 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Tribunalul Ilfov (Ilfovi apellatsioonikohus, Rumeenia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

4. veebruar 2021

Apellatsioonkaebuse esitaja-hageja:

SR

Apellatsioonkaebuse esitaja-kostja:

EW

Menetlusse astujad:

FB

CX

IK

[...]
TRIBUNALUL ILFOV
Tsiviilkolleegium
[...]

EELOTSUSETAOTLUS

Tribunalul Ilfov (Ilfovi apellatsioonikohus, Rumeenia) palub apellatsioonkaebuse esitaja-kostja EW [...] taotlusel Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 267 alusel

EUROOPA LIIDU KOHTUL

vastust järgmisele eelotsuse küsimusele, mis puudutab [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta] määruse (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades („dokumentide kättetoimetamine“), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000, artikli 5 lõike 2 tõlgendamist [...]:

„Kui kohus teeb otsust menetlusse astujate tsiviilkohtumenetlusse lubamise kohta ja otsustab nad menetlusse lubada, siis kas „taotluse esitaja“ määruse (EÜ) nr 1393/2007 artikli 5 tähenduses on selle liikmesriigi kohus, kes otsustab menetlusse astujad või menetluses oleva kohtuasja pooled lubada eelnimetatud kohtus toimuvasse menetlusse?“

Vaidluse ese. Asjassepuutuvad faktid

- 1 4. juuli 2016. aasta tsiviilkohtuotsusega, mis kuulutati Judecătoria Buftea (Buftea esimese astme kohus, Rumeenia) [...] kohtuasjas, rahuldati osaliselt põhihagi, mille sõnastas hageja-kostja SR, võistlevas menetluses kostja-hageja EW vastu ning rahuldati osaliselt kostja-hageja EW sõnastatud vastuhagi võistlevas menetluses hageja-kostja SR vastu; otsustati lahutada abielu vastastikusel kokkuleppel, hageja võtab tagasi enne abielu sõlmimist kantud nime, määrati alaealise [...] elukoht ema elukohta, otsustati, et vanema hooldusõigust teostatakse ühiselt, lepiti kokku kostja ja alaealise vaheliste isiklike sidemete säilitamiseks vastavalt järgmisele programmile: kuu esimene ja kolmas nädalavahetus alates reedest [kuni kell] 14.00 (st pärast koolitundide lõppemist) kuni pühapäevani kell 19.00 koos isa õigusega laps kaasa võtta ja kohustusega ta ema elukohta tagasi viia; pool koolivaheaegadest, st vaheaja esimene nädal oktoobris, vaheaja esimene nädal detsembris, vaheaja esimene nädal [lk 2] veebruaris, vaheaja esimene nädal aprillis ja üks suvepuhkuse kuu, 1.– 31. juulini, koos isa õigusega laps kaasa võtta ja kohustusega ta ema elukohta tagasi viia; määrati kindlaks kostja kohustus maksta alaealisele ülalpidamistoetust summas 600 Rumeenia leud (RON) kuus alates kohtuotsuse kuulutamisest kuni lapse täisealiseks saamiseni summas, mis on indekseeritud kvartaalselt inflatsioonimäära alusel.
- 2 7. aprillil 2017 esitati kohtule Tribunalul Ilfov (Ilfovi apellatsioonikohus) apellatsioonkaebus [...], milles apellatsioonkaebuse esitaja-kostja EW nõudis võistlevas menetluses apellatsioonkaebuse esitaja-hagejaga SR, et tühistataks esimese võimalusena 4. juuli 2016. aasta tsiviilkohtuotsus [...], mille peale on esitatud apellatsioonkaebus Judecătoria Buftea (Buftea esimese astme kohus) kohtuasjas [...], asja sisuliselt arutanud kohtu ebapädevuse tõttu või, teise

võimalusena, muuta vaidlustatud kohtuotsust järgmiselt: esimese võimalusena, et alaealise lapse [...] elukoht määratakse tema isa elukohta Prantsusmaal, ja teise võimalusena määrata lapse elukoht vaheldumisi: üks nädal kuus järjest isa elukohas Rumeenias ja üks nädal kuus järjest ema elukohas või kaks nädalat isa juures ja kaks nädalat ema juures; esimese võimalusena kohustada riigist mitte-elavat lapsevanemat maksma alaealisele ülalpidamistoetust $\frac{1}{4}$ ulatuses tema igakuisest sissetulekust kuni tütre täisealiseks saamiseni või teise võimalusena kehtestada hüvitis ülalpidamistoetuse eest, mida vanemad maksavad alaealise ülalpidamise eest, jätkates samal ajal võrdselt panustamist perioodi eest, kui laps on asunud elama kummagi vanema juurde, ja alaealise lapse haridusega seotud kulude eest.

- 3 Sama 4. juuli 2016. aasta tsiviilkohtuotsuse [...], mis kuulutati Judecătoria Buftea (Buftea esimese astme kohus) kohtuasjas [...], peale esitas apellatsiooni ka apellatsioonkaebuse esitaja-hageja SR, kes nõudis, et kohus rahuldaks apellatsiooni ja muudaks osaliselt vaidlustatud tsiviilkohtuotsust, täielikult rahuldades muudetud hagiavalduse, nimelt andes vanema ainuhooldusõiguse teostamise emale, tühistades isa kasuks kehtestatud külastusprogrammi, muutes isa poolt makstavat alaealise ülalpidamistoetuse summat ning arvutades ümber kohtukulud.
- 4 5. juulil 2018 lisati kohtuasja toimikusse selline iseseisva nõudeta menetlusse astumise avaldus apellatsioonkaebuse esitaja-kostja EW poolel, mille esitasid FB (alaealise vend), CX (alaealise õde) ja IK (alaealise vanaisa).
- 5 Selleks et põhimõtteliselt arutada iseseisva nõudeta menetlusse astumise avalduse vastuvõetavust, kehtestas Tribunalul 15. septembri 2020. aasta kohtuistungil protokolliga mõlemale poolele kohustuse tõlkida vastavalt määrusele (EÜ) nr 1393/2007 kohtu poolt menetlusse astujatele edastamiseks esitatud kohtukutsed/ettekirjutused [...].
- 6 Kohatusja pooled keelduvad ette maksmast neid kulusid seoses kohtu poolt menetlusse astujatele edastamiseks esitatud kohtukutsete/ettekirjutuste prantsuskeelse tõlkega, kuna nad leiavad, et määruse (EÜ) nr 1393/2007 artikli 5 lõiget 2 tõlgenduse kohaselt vastab „taotluse esitaja“ kohtule, kes peaks seetõttu kandma ka menetluskulude kättetoimetamisega seotud kulud. [lk 3]

Kohaldatavad riigisisised õigusnormid

1. juuli 2010. aasta seadus nr 134/2010, millega kehtestatakse tsiviilkohtumenetluse seadustik

Artikkel 61 „Formaalsused“

(1) Iga huvi omav isik võib menetlusse astuda algsete poolte vahelises pooleliolevas menetluses.

(3) Menetlusse astumine on iseseisva nõudeta, kui selle eesmärk on üksnes toetada ühe poole kaitset.

Artikkel 63 „Iseseisva nõudeta menetlusse astumine“

(1) Iseseisva nõudeta menetlusse astumise avaldus tuleb esitada kirjalikult ja see peab sisaldama artikli 148 lõikes 1 osutatud andmeid, mida kohaldatakse vajalike muudatustega.

(2) Iseseisva nõudeta võib menetlusse astuda kuni asja arutamise lõpetamiseni kogu menetluse vältel ja erakorraliste kaebuste raames.

Artikkel 64 „Menetlus. Õiguskaitsevahendid“

(1) Kohus toimetab pooltele kätte menetlusse astumise avalduse ja sellele lisatud dokumentide koopiad.

(2) Pärast menetlusse astuja ja poolte ärakuulamist otsustab kohus menetlusse astumise põhimõttelise vastuvõetavuse üle põhjendatud määrusega.

(3) Selle määrusega peale saab edasi kaevata üksnes koos põhinõuetega.

(4) Kui õiguskaitsevahend, mis on esitatud selle määruse peale, millega kohus jättis menetlusse astumise avalduse vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, rahuldatakse, tühistatakse kohtuotsus automaatselt ja kohus, kellele menetlusse astumise avaldus esitati, peab asja sisuliselt läbi vaatama alates arutelust, mis käsitleb selle avalduse vastuvõetavust.

Asjakohased Euroopa Liidu õigusnormid

Tribunalul on seisukohal, et käesoleval juhul on kohaldatavad 13. novembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades („dokumentide kättetoimetamine“), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000, artikli 5 lõike 2 sätted, mille kohaselt „[t]aotluse esitaja kannab kõik tõlkekulud enne dokumendi edastamist, ilma et see piiraks kohtul või pädeval asutusel hilisema otsuse tegemist selliste kulude kandmise kohta“.

Põhjused, miks kohus esitas eelotsusetaotluse

Kuna esitatud küsimus puudutab konkreetselt seda, kuidas tõlgendada määrust (EÜ) nr 1393/2007 [...], mis on kohaldatav pooleliolevas kohtuprotsessis, arvestades menetlusse astujate kodakondsust ja elukohta puudutavaid välismaiseid elemente, põhjusel et menetluse käigus väljendati erinevaid arvamusi seoses kohtukutse kättetoimetamisega seotud kulude eest ettemaksu tasumisega („dokumentide kättetoimetamine ja edastamine“), mis mõjutab poolelioleva kohtuasja tulemust, võttes arvesse sama õigusakti erinevaid tõlgendusi ja arvestades asjaolu, et see küsimus on esitatud eelotsusetaotluse esitanud kohtus

pooleliolevas kohtuasjas, mille otsuste vastu ei ole riigisisese õiguse alusel võimalik kaebusi esitada, mistõttu on eelotsusetaotluse esitamine ELTL artikli 267 kohaselt kohustuslik, nõustub Tribunalul sellega, et ta on kohustatud esitama käesoleva eelotsusetaotluse Euroopa Kohtule. [lk 4].

Põhjus, miks vaidluse lahendus sõltub vastusest sellele õigusküsimusele

Vaidluse lahendus sõltub vastusest sellele õigusküsimusele, kuna puudutatud isiku keeldumine maksta ette kulud, mis on seotud menetlusse astujatele kohustuslikus korras kättetoimetamisele kuuluvate menetlusdokumentide prantsuskeelse tõlkega, võib viia kohtumõistmise blokeerimiseni menetluse peatamise kaudu, mille tulemusena võidakse pooltelt ära võtta [võimalus saada otsus] poolte vaheliste õigussuhete sisu kohta, juhul kui apellatsioonkaebused aeguvad.

Euroopa Liidu Kohtu praktika

Tribunalul on uurinud ega ole leidnud asjakohast Euroopa Kohtu kohtupraktikat selles valdkonnas ning mis puudutab konkreetselt määruse (EÜ) nr 1393/2007 [...] artikli 5 sätteid, siis on kindlaks tehtud kolm kohtuasja [...] (C-384/14, Alta Realitat, C-519/13, Alpha Bank Cyprus ja C-325/11, Aider), milles tõlgendused sõnastati muudes küsimustes kui käesolevas vaidluses.

Liikmesriigi kohtu arvamus

Tribunalul ei saa nõustuda apellatsioonkaebuse esitaja-kostja seisukohaga isiku kohta, kellele tuleb määruse nr 1393/2007 alusel panna kohustus maksta tasu kohtukutsete prantsuse keelde tõlkimise eest kättetoimetamise eesmärgil.

Määruse nr 1393/2007 kohaselt on uuritavas õigusküsimuses asjakohased autonoomsed mõisted määratletud üheselt mõistetavalt, nimelt: edastav asutus, vastuvõttev asutus, taotluse esitaja ja adressaat.

Nagu määruse nr 1393/2007 artikli 2 lõigetes 1 ja 2 on selgelt ette nähtud, koosneb „edastav asutus“ ametiisikutest, asutustest või muudest isikutest, kes on pädevad edastama kohtu- või kohtuväliseid dokumente kättetoimetamiseks [teises] liikmesriigis või teisisõnu teostab kättetoimetamise liikmesriigi asutus – käesoleval juhul kohus – Tribunalul Ilfov (Ilfovi apellatsioonikohus).

„Vastuvõttev asutus“ on määratletud määruse nr 1393/2007 artikli 2 lõikes 2 ja see hõlmab lõikes 1 määratletud isikute/asutuste sama kategooriat, ent mis seevastu võtab edastavalt asutuselt kättetoimetatu vastu, nimelt kättetoimetatu vastu võttev liikmesriigi asutus, käesoleval juhul vastuvõttev asutus, mille asjaomased Prantsuse ametiasutused/institutsioonid peavad kindlaks tegema menetlusse astujate alalise elukoha alusel.

Mis puudutab mõistet „taotluse esitaja“, siis – nagu see tuleneb määruse nr 1393/2007 artikli 5 lõigete 1 ja 2 tõlgendamisest – ei saa see olla [...] kohus (mis on edastav asutus).

Nagu nähtub määruse nr 1393/2007 artikli 5 lõike 1 sätete tõlgendusest, teavitab edastav asutus taotluse esitajat, kellele ta edastab dokumendi kättetoimetamise eesmärgil [lk 5], sellest, et adressaat võib dokumendi vastuvõtmisest keelduda, kui see ei ole koostatud ühes artiklis 8 osutatud keeltest, see on seega õigustekst, mis selgitab taotluse esitaja ja adressaadi mõisteid, jättes need mõisted selgelt välja mõistete „edastav asutus“ ja „vastuvõttev asutus“ kohaldamisalast.

„Taotluse esitaja“ – on hageja, kellel on huvi, et dokumendid saaksid kätte toimetatud määruse nr 1393/2007 tähenduses kohtuasja menetlemiseks ja lõpetamiseks, ning „adressaat“ on isik, kes on kohtusse kutsutud ja mõeldud neid dokumente vastu võtma; nii taotluse esitaja kui ka adressaat on menetluspoolad, mitte kohus, kes, nagu eespool märgitud, on edastav või vastuvõttev asutus.

Kokkuvõttes leiab Tribunalul, et mõiste „taotluse esitaja“ määruse nr 1393/2007 tähenduses on piiratud menetlusosalistega, kes on huvitatud apellatsioonimenetluse kulgemisest ja lõpetamisest, konkreetselt on need apellatsioonkaebuse esitaja-hageja ja apellatsioonkaebuse esitaja-kostja [...]; need isikud on menetluspoolad, nad esitasid sisulise otsuse peale apellatsioonkaebuse ning [kumbki neist] on põhimõtteliselt huvitatud apellatsioonimenetluse lõpetamisest ja kaebuse sisulisest lahendamisest.

[...] 04.02.2021

[...]